

Demostat

MONITORING DNEVNIKA 2 RADIO TELEVIZIJE SRBIJE (RTS)

Cilj Demostatovog kvalitativnog medijskog monitoringa

U okviru sagledavanja načina i sadržaja kojim javni servis, Radio televizija Srbije (RTS), obaveštava građane o zbivanjima u zemlji i svetu, istraživačko-analitički tim Demostata napravio je kvalitativni monitoring Dnevnika 2, najgledanije informativne emisije koja se emituje svakog dana u 19.30 sati.

Cilj Demostatovog kvalitativnog monitoringa RTS-a je da se doprinese jačanju demokratskih vrednosti i evropskih standarda u oblasti medijskih sloboda kroz povećanje transparentnosti rada javnog servisa i omogućavanje građanskog nadzora nad njegovim informativnim programom. Ovaj monitoring ima za cilj da omogući javnosti objektivan, metodološki zasnovan uvid u način na koji **Radio-televizija Srbije (RTS)** informiše građane, posebno u pogledu zastupljenosti različitih političkih i društvenih stavova, poštovanja principa javnog interesa i objektivnosti.

Specifični cilj je da se putem **Demostatovog građanskog monitoringa Dnevnika 2 kao centralne informativne emisije RTS-a** u dva perioda (januar 2026. i maj 2026. godine) identifikuju eventualna odstupanja od profesionalnih standarda javnog servisa i da se javnost, institucije i relevantni akteri upoznaju sa nalazima i preporukama za unapređenje medijske prakse.

Metodologija

Kvalitativni medijski monitoring centralne informativne emisije Radio televizije Srbije (RTS), Dnevnik 2, sproveden je sa ciljem sagledavanja načina na koji javni servis informiše građane o političkim, društvenim, ekonomskim i međunarodnim temama od javnog značaja. Monitoring je realizovan u okviru Demostatovog programa građanskog nadzora medija i obuhvatio je dva desetodnevna perioda: od 23. januara do 1. februara 2026. godine i od 23. maja do 1. juna 2026. godine, uključujući i te datume.

Jedinicu analize predstavljao je pojedinačni prilog emitovan u Dnevniku 2, pri čemu u analizu nisu uključeni sportski blok i vremenska prognoza. Tokom prvog posmatranog perioda analizirano je 140 priloga, dok je u drugom analizirano 167 priloga, odnosno ukupno 307 priloga.

Prilozi su najpre klasifikovani prema dominantnoj tematskoj oblasti. Korišćene su sledeće kategorije: politika, društvo, ekonomija, kultura, svet i region. Budući da su pojedini prilozi sadržajno obuhvatali više tema, klasifikacija je vršena prema dominantnom sadržajnom okviru priloga.

Za svaki prilog procenjivan je ton izveštavanja prema domaćim političkim akterima i institucijama. U tom smislu korišćene su tri kategorije: provladin, kada prilog promovise aktivnosti državnih zvaničnika ili podržava poteze vlasti; kritički, kada ukazuje na probleme, propuste ili odgovornost nosilaca javnih funkcija; i neutralan, kada izveštavanje nema jasno izraženu vrednosnu ili političku usmerenost.

Pored toga, analiziran je stepen uravnoteženosti izveštavanja. Prilozi su klasifikovani kao uravnoteženi ukoliko su predstavljali različita relevantna stanovišta i aktere povezane sa određenom temom, odnosno kao nepotpuni ukoliko su prikazivali samo jednu stranu događaja ili nisu pružali dovoljno konteksta za razumevanje problema o kojem izveštavaju.

Posebna pažnja posvećena je spoljnopolitičkom okviru izveštavanja. U slučajevima kada su teme uključivale međunarodne aktere ili odnose Srbije sa drugim državama i organizacijama, procenjivan je dominantan ton priloga. Korišćene su kategorije: **proruski** - afirmativan odnos prema Rusiji, **prokineski** - afirmativan odnos prema Kini, **proamerički** - afirmativan odnos prema Sjedinjenim Američkim Državama, **proevropski** - afirmativan odnos prema Evropskoj uniji ili drugim zapadnim partnerima iz EU, **antizapadni** – kritičko ili negativno predstavljanje politika, institucija ili aktera Zapada i **neutralan** - ukoliko nijedna strana nije bila posebno afirmisana.

Osnovna struktura nalaza

Za oba sagledavana perioda karakteristično je da se odvijala živa aktivnost studentskog pokreta, ali da to na RTS-u nije bilo vidljivo. U prvom periodu, posle relativnog zatišja od nekoliko meseci, studenti su organizovali skup povodom obeležavanja Dana svetog Save (27. januara), na kome su najavljena nova okupljanja kao priprema za eventualne izbore. U drugom izveštajnom periodu održan je veliki skup studenata i građana na beogradskom Trgu Slavija (23. maja).

U prvom izveštajnom periodu, u Dnevniku 2 emitovano je ukupno 140 priloga, ne računajući sport i vremensku prognozu. Od toga, 18 priloga bi se moglo svrstati u rubriku “politika”(u ukupnom trajanju od blizu 40 minuta), 27 u “ekonomija” (67 minuta), 34 u “društvo”(oko 60 minuta, najvećim delom zbog prostora datog povodom Dana svetog Save), 32 u “svet” (oko 65 minuta), 15 u “kultura” (28 minuta) i 14 u “region” (28 minuta). Ali, treba naglasiti da je svrstavanje priloga po oblastima uslovno, jer se većina iz, na primer rubrike koju možemo označiti kao “politika” svodila na informaciju o učešću zvaničnika na međunarodnim ili evropskim skupovima, pre svega predsednika Srbije Aleksandra Vučića, kao i predsednice Skupštine, Ane Brnabić, i u jednom slučaju ministra finansija Siniše Malog. Izuzetak je poseta evroparlamentaraca (23.01.) za koju je izdvojeno gotovo 5 minuta i sednica Vlade (25.01.) na kojoj je u 8 minuta predsednik Srbije Aleksandar Vučić prozivao ministre. S druge strane, izbor tema iz ekonomije i društva takav je da takođe odražava ili stavove ili aktivnosti zvaničnika, pa je to delovanje na granici politika/ekonomija.

Tabela 1, broj priloga po rubrikama, period od 23.01. do 01.02.

datum	ukupno	politika	ekonomija	društvo	svet	kultura	region
23.01.	12	2	2	2	3	1	2
24.01.	11	1	2	3	3	2	-
25.01.	8	1	1	2	3	-	1
26.01.	12	1	2	5	1	3	-
27.01.	13	2	2	5	2	2	-
28.01.	19	2	3	4	4	3	3
29.01.	15	1	5	2	3	2	2

30.01.	18	2	5	4	4	1	2
31.01.	16	3	4	3	4	-	2
01.02.	16	3	1	4	5	1	2
Ukupno	140	18	27	34	32	15	14

U drugom izveštajnom periodu je bilo nešto više priloga, ali kraćih po formi, uz izuzetak prostora koji je obezbeđen za detaljan prikaz petodnevne posete predsednika Srbije Aleksandra Vučića Kini. Emitovano je ukupno 167 priloga iz posmatranih oblasti, u okviru kojih su se na “politiku” odnosila 34 (u trajanju od 101 minuta, najviše zbog vremena datog poseti Kini), na “ekonomiju” 14 (oko 23 minuta), na društvo 66 (114 minuta, najvećim delom zbog prostora datom višednevnim događajima vezanim za pojas Bogorodice), “svet” 29 (oko 44 minuta), zatim na “kulturu” 18 (blizu 32 minuta) i na zbivanja u regionu 6 (u malo više od 6 minuta). Ocene o karakteru priloga date za prvi izveštajni period odnose se i na drugi.

Tabela 2, broj priloga po rubrikama, period od 23.05. do 01.05.

datum	ukupno	politika	ekonomija	društvo	svet	kultura	region
23.05.	17	4	3	4	4	1	1
24.05.	19	3	1	6	4	4	1
25.05.	15	3	-	8	2	1	1
26.05.	20	5	-	8	3	3	1
27.05.	12	3	-	6	2	1	-
28.05.	15	3	1	7	3	-	1
29.05.	19	5	3	6	4	1	-

30.05.	16	3	2	6	2	3	-
31.05.	11	1	1	4	3	2	-
01.02.	23	4	3	11	2	2	1
Ukupno	167	34	14	66	29	18	6

Nalazi

Sagledavano u celini, većina priloga je u formi izveštaja, bez udubljivanja u suštinu ili objašnjenja zbog čega su našli mesto u centralnoj informativnoj emisiji (na primer, dvominutni prilog o lovu na lisice). Samo u dva slučaja, prilog je sadržao ublaženu kritičku notu, ali prema Evropskoj uniji, dok prema domaćoj stvarnosti, aktuelnoj vlasti ili institucijama u posmatranim periodima nije bilo nijednog kritičnog sadržaja.

Izostale su teme o kojima bi se problemski govorilo. Nema gotovo nijednog događaja plasiranog u Dnevniku koji nije objavljen i u drugim medijima, a izveštavanje o “osetljivim”, a aktuelnim temama upadljivo je svedeno na izveštajni oblik bez detalja o razlozima ili predistoriji kako bi gledalac mogao da stekne celovitu sliku dešavanja. Ta šira slika stvarnosti izostaje iz prikaza i zbog izrazito kratke forme plasiranih informacija (najčešće minut do dva ili manje) ili “zatrpavanjem” vestima koje su po značaju minorne.

Takođe, iz celog sklopa pojedinačnih priloga, kao i tema koje nisu bile predmet interesovanja u Dnevniku 2, vidljiva je diskretna – možemo reći i sofisticirana, ali potpuna podrška aktuelnoj vlasti. Ni reči kritike u posmatranom periodu nije bilo prema bilo kom nivou vlasti, ni republičkom, ni lokalnom (koja se u nekim ranijim

istraživanjima Demostata povremeno i javljala) niti kritike usmerene na funkcionisanje institucija, osim kad je kritika preuzeta iz izjave ili obraćanja predsednika Srbije.

Nalazi po oblastima – simulacija stvarnosti

Ako bi se sudilo po sadržaju priloga iz rubrike “politika”, u oba izveštajna perioda politički život u Srbiji nije postojao. **Nije bilo nijedne informacije o radu bilo vladajuće bilo opozicionih stranaka – i opozicije u celini - iako u stvarnosti postoje visoke tenzije i duboka podela društva.** Posebno je izostalo izveštavanje o aktivnostima studenata i građana koji ih podržavaju. Praktično, prilozi iz te oblasti svode se na “suvu” informaciju, izveštaje o aktivnostima zvaničnika bez dodatnih objašnjenja ili podsećanja na uzroke ili ranija dešavanja. **Ni u jednom od njih nema kritičkog odnosa prema vlastima niti otvaranja problema o kojima se u javnosti govori.** Prilozi su najčešće svedeni na izveštaje o događajima na kojima učestvuju zvaničnici, bilo da je reč o istupanju na međunarodnim skupovima ili o prijemu predstavnika stranih država. Ton tog izveštavanja zavisi od sredine iz koje gost dolazi ili u kojoj se gostuje, pa može biti (ređe) proevropski, ali i proruski, prokineski ili proamerički (kada se obično kritikuje EU). **Svi prilozi iz te rubrike isključivo su intonirani u interesu vladajuće stranke, a događaji su uglavnom izveštajno predstavljani.**

Rubrika “ekonomija” u velikoj meri može da se tretira takođe kao politika, jer nema kritičkih tonova niti svakodnevni problema privrednik, a već je svedena na dnevnu informaciju. Izuzetak je informisanje o problemima srpskih i regionalnih prevoznika, čemu je u više navrata dat pristojan prostor kao i faktografskom stavu

EU koja ne rešava ovo pitanje. Najveći deo te rubrike u ovom periodu, bio je opravdano izdvojen za “slučaj NIS”. Izveštavanje o trenutnom statusu tog pitanja dato je obično kroz izjave zvaničnika, uz gotovo obavezni zaključak da “građani ne treba da brinu” i da naša vlast čini sve kako bi olakšala krizu koja je globalna; ili, pak, uz “zahvalnost predsedniku Srbije Aleksandru Vučiću zbog politike koju vodi” (23. januar).

Izostao je pokušaj da se objasni zašto Rusi ne žele nama da prodaju svoj udeo, kako to da je krajem januara naglašeno kako je MOL saglasan da rafinerija u Pančevu mora da radi, a da se kasnije ispostavilo kako to pitanje još nije rešeno. Ukoliko se i ulazi u ekonomsku problematiku, razgovor se i po ovom, ali i ostalim pitanjima, vodi ili opet sa zvaničnicima ili sa neutralnim stručnjacima koji komentarišu stanje na energetsom ili nekom drugom globalnom tržištu, ili kroz spoljnopolitičke motive SAD.

Oblast “društvo” najraznovrsnija je po sadržaju Dnevnika 2, ali je i ona svedena na događaje, i takođe, intonirana tako da ne izaziva prozivku zbog rada zvaničnika ili institucija. Nema kritičkih tonova, niti socijalnih tema, a u posmatranom periodu ni problematike vezane za obrazovanje, zdravlje (osim u priložima o ugovorima za zapošljavanje povratnika iz inostranstva), državnu ili lokalnu upravu...

Prva po redu najvažnija vest dana u uvodniku Dnevnika 2 (lead vest) u posmatranom periodu od 23. januara do 1. februara 2026. godine

23. januar 2026.

Američki OFAK produžio operativnu licencu NIS-u do 20. februara. Omogućen nesmetan rad Rafinerije i benzinskih pumpi.

24. januar 2026.	Održana sednica Vlade Srbije kojoj je prisustvovao i premijer Republike Srpske: Renoviranje pruge Višegrad - Mokra Gora učvrstiće posebne veze.
25. januar 2026.	Sednica Vlade o pitanjima od strateškog značaja za državu. Predsednik zamolio premijera da pokrene inicijativu za smenu ministara koji neće da rade.
26. januar 2026.	Srbija slavi šampione Evrope. Za vaterpoliste prijem kod predsednika Vučića.
27. januar 2026.	Svetosavske akademije, nagrade najuspešnijima i liturgije posvećene Svetom Savi. U Kruševcu spomenik.
28. januar 2026.	Zbog lošeg tretmana Evropske Unije, profesionalni vozači Zapadnog Balkana treći dan blokiraju teretne prelaze. U Briselu, sutra rasprava o mogućim izuzecima.
29. januar 2026.	Od septembra evidentiranje regruta, od decembra služenje obaveznog vojnog roka - predsednik Srbije na predstavljanju analize stanja u Vojski Srbije.
30. januar 2026.	Prevoznici iz Srbije i Bosne i Hercegovine prekinuli blokade graničnih prelaza.
31. januar 2026.	Centralna izborna komisija u Prištini proglasila konačne rezultate vanrednih izbora, nije potvrdila izbor poslanika Srpske liste. Udar na srpski narod, poručuje ministar Marko Đurić.
1. februar 2026.	Nije lako očuvati stabilnost, za Srbiju presudna opredeljenost da čuvamo mir, poručuje predsednik Vučić.

Dosta prostora u drugom posmatranom periodu dato je problemima vodosnabdevanja sa izvorišta Rzav, zbog čega su stanovnici četiri grada nekoliko dana bili bez vode, ali je to obrađeno preko izjava lokalnih vlasti, dok su izjave građana bile u pomirljivom tonu. Za prosečnog gledaoca koji ne prati druge medije, nedokučivo je bilo i zašto EU traži da se ne primeni set izmenjenih zakona o pravosuđu, jer je tome posvećen tek po minut, jednom kad su izglasani, drugi put kad je predsednik potpisom odobrio njihovu primenu. Minorno vreme u drugom posmatranom periodu dato je skandalu vezanom za ubistvo na Senjaku, a saznanja

o tome gledaoci RTS-a mogli su da dobiju uglavnom kroz saopštenja MUP-a ili Višeg javnog tužilaštva u Beogradu. U okviru te rubrike detaljni su bili prilozi o poseti vernika Hramu Svetog Save gde je bio izložen pojas Bogorodice, kao i prilozi o stradanjima Srba u II Svetskom ratu (od ustaša) ili novijim ratovima, kao i o problemima Srba na KiM, posebno u vreme izbora.

Rubrika “svet” je jedina koliko-toliko izbalansirana u priložima. Kada je reč o sukobima na Bliskom istoku i u Ukrajini, prikazuju se obe strane, s tim što je blago proamerička kroz učestalo navođenje stavova Donalda Trampa ili proruska (kroz intonaciju priloga), ali i antizapadna i antievropska jer se iz tona asocira da EU nije konstruktivna i moćna za rešavanje tog sukoba, već naprotiv, da ga dodatno podgreva podrškom jednoj strani i uvođenjem niza sankcija drugoj. Upadljivo je više priloga iz svakodnevnog života SAD u odnosu na dešavanja u evropskim zemljama.

Prva po redu najvažnija vest dana u uvodniku Dnevnika 2 (lead vest) u posmatranom periodu od 23. maja do 1. juna 2026. godine

23. maj 2026.	MOL dobio još 2 nedelje za kupovinu ruskog udela u Naftnoj industriji Srbije.
24. maj 2026.	Kina - jedan od najneophodnijih partnera Srbije, poručio predsednik Vučić uoči sastanaka sa Si Đinpingom i visokim zvaničnicima. Delegacija Srbije u obilasku i Kineskog zida.
25. maj 2026.	Predsednik Vučić razgovarao sa predsednikom Kine Si Đinpingom. Potpisane dve izjave i 23 sporazuma.
26. maj 2026.	Predsednik Srbije u Pekingu sa predstavnicima važnih kompanija o saradnji i investicijama.
27. maj 2026.	Predsednik Vučić za RTS iz Kine: Potpisani sporazumi vredni milijardu evra, Srbija u julu počinje proizvodnju humanoidnih robota.

28. maj 2026.	Predsednik Vučić ocenjuje posetu Kini kao izuzetno uspešnu, za pet dana sastanci sa 29 kompanija, od jula prvi rezultati dogovorenih investicija.
29. maj 2026.	Nemački sud zabranio Špiglu da širi navode o umešanosti predsednika Vučića u navodni "safari u Sarajevu".
30. maj 2026.	Predsednik Vučić: U toku pregovori sa kineskom kompanijom o velikoj investiciji - posao za tri hiljade radnika.
31. maj 2026.	U Palati Srbija svečana akademija povodom Dana Ministarstva unutrašnjih poslova i policije. Nagrađeni najuspešniji.
1. jun 2026.	Antonio Kosta u Sarajevu počeo turneju po zapadnom Balkanu. Operativni tim za pristupanje Srbije: dinamika ispunjavanja preporuka Evropske komisije mora biti bolja.

Nije neobično da u Dnevniku 2 pojedinih dana nema ni jednog priloga iz oblasti kulture. Ako ih i ima, obično se svode na proširenu vest o nekoj od nagrada dodeljenih umetnicima. U potpunosti su u ova dva perioda izostale informacije o problemima ustanova u toj oblasti, odnosu institucija prema umetnicima, ishodu raznih projektnih konkursa. Kada se i dogodi neko gostovanje u studiju ili izjava na terenu, taj prostor se daje isključivo stvaraocima koji ne učestvuju u građanskim ili studentskim protestima ili su otvoreno uz vlast.

I prilozi iz regiona nisu redovni u Dnevniku 2, a u ova dva perioda bili su prisutni ili kao storije vezane za godišnjice nekih ranijih događaja ili za odnos Federacije BiH i Republike Srpske ili stavove prema Srbima u Crnoj Gori.

Gde su nestali studenti i Evropska unija?

Informacije o studentskim i građanskim aktivnostima nalaze se samo u dva datuma: 27. januara 2026. godine i 23. maja 2026. godine. 27.1. kada su na svom skupu organizovanom povodom školske slave, Savindana, najavili okupljanje za 23. maj. Tom skupu posvećeno je manje od pola minuta, jer je događaj najavljen u terminu posle emitovanja Dnevnika 2.

Drugi, daleko brojniji i pripremljeniji skup na Slaviji, u centralnoj informativnoj emisiji Radio Televizije Srbije zavređeo je 3 minuta, ali bez suštinskog zalaženja u uzroke i zahteve koji su upućeni na ovom skupu.

Naime, Dnevnik 2 tog 23. maja, uz dobro poznatu rečenicu najave glavnih vesti koje su obeležile 23. maj, počeo je sa glavnom uvodnom vešću o NIS-u koja je glasila - „Više opcija za rešenje”, uz objašnjenje da je „MOL dobio još 2 nedelje za kupovinu ruskog udela u Naftnoj industriji Srbije (NIS)”. Druga glavna vest iz uvodne najave ticala se eksplozije gasa u rudniku uglja na severu Kine, a tek treća vest u uvodniku bila je protest na Slaviji „na poziv studenata u blokadi; u Pionirskom parku podrška predsedniku države”. Ovo je praćeno kajronom „Za i protiv”, ali i videom protesta na Slaviji snimljenim iz drona, koji je sledio video iz Pionirskog parka.

Međutim, na ovu treću glavnu vest iz uvodne najave Dnevnika 2 te večeri, čekaće se u samom Dnevniku još dosta, budući da se ona nije pojavila ni prema navedenom redu iz najave – nakon Naftne industrije Srbije i eksplozije gasa u rudniku uglja na severu Kine, već su ispred nje bile i vesti o delegaciji Srbije koja, predvođena predsednikom Srbije, Aleksandrom Vučićem, putuje u zvaničnu posetu Kini, na poziv kineskog predsednika, zatim vest o tome šta je predsednica Skupštine Srbije, Ana Brnabić, rekla na Globalnom bezbednosnom forumu GLOBSEC u Pragu, kao i vest o tome da je Više javno tužilaštvo u Beogradu naložilo ponovnu pretragu terena zbog novih činjenica povodom ubistva na Slavjaku. Konačno, u sedmom minutu (7:25) od početka dnevnika pojavljuje se nestala vest o studentskom skupu na Slaviji i to na način da se kaže da se „deo studenata koji blokiraju saobraćajnice i građani koji ih podržavaju okupio na Slaviji u Beogradu”. Ovo je praćeno direktnim uključenjem reportera sa lica mesta koji gledaocima treba da kaže „šta se događa i da li je bilo nekih incidenata”. Reporter je, uz prikaz Slavije iz drona i putem kamera, dva puta ponovio da koliko zna incidenata nije bilo, da je bilo dosta onih koji su zatražili prvu pomoć, te da se mnogo poruka čulo sa bine koja je postavljena na Trgu Slavija, ali bez prenošenja bilo kog od tih govora. U pozadini tokom uključenja uživo reportera RTS-a čuo se jedan od govora sa bine – „ne znam da li gledaoci mogu da čuju, trenutno i dalje traje program, okupljenima ovde na Slaviji obraća se glumac Aleksandar Srećković”. Ostali pojedinačni govornici nisu navođeni, pušten je kratki isečak govora studentkinje Elene, koja je upravo tako i potpisana, i to je sve što su gledaoci mogli da, ako se baš potrude, kroz buku obraćanja sa bine, čuju o ostalim govornicima ili samom programu. Na kraju se reporter odjavio uz, ovoga puta, malo izmenjenu poruku u vezi sa, ponovo, rečju incidenti, rekavši „i kao što sam rekao, još jednom ću da ponovim, ovaj protest protiče bez *većih* incidenata i

prema najavi studenata on će trajati sve do 20 časova, toliko sa Slavije”. Izjava bilo kojih predstavnika političkih partija opozicije ili studentskog pokreta – nije bilo.

To je odmah potom „poklopljeno” sa dva priloga u istom zbirnom trajanju: u jednom je čitav minut direktor policije procenjivao brojnost okupljenih, a potom je u dva minuta saopšteno da su iz Pionirskog parka građani poslali podršku predsedniku Srbije Aleksandru Vučiću i da je sličan skup održan i u Kumanovu. Naglašeno je da se „deo građana okupio širom Srbije u znak podrške predsedniku Aleksandru Vučiću”, ali i da se „na više lokacija u Beogradu i drugim gradovima u Srbiji okupljaju se građani i pozivaju na zajedništvo, podršku i želje za normalnim životom”.

Ni jednom rečju na RTS-u nije pomenuto da je u čitavoj zemlji tog dana bio obustavljen kompletan železnički saobraćaj. U narednim emitovanjima Dnevnika 2, dva dana zaredom, davani su prilozima o hapšenju osoba koje su učestvovala u incidentima nakon tog skupa, uz prećutnu sugestiju da se radi o izgređnicima iz redova studenata.

U prvom izveštajnom periodu, indikativan je i primer izveštavanja o poseti evroparlamentaraca 23. januara. Tom izveštaju dato je 5 minuta tokom kojih je navedeno gde su sve bili, šta su obišli (uključujući i provokativnu izložbu o Jasenovcu u holu Skupštine), a jedini znak da nešto tu nije u redu bila je polurečenica da je prijem kod predsednice Skupštine Ane Brnabić bio kraći nego što je planirano zbog drugih obaveza gostiju. Izostalo je obaveštenje gledaocima da

su tu posetu domaći zvaničnici označili kao nepotrebnu, gotovo neprijateljsku, uključujući i opasku da “ih niko nije zvao”.

Dan kasnije najavljeno je da će Vlada 25. januara održati sednicu koju će mediji moći da prenose i na kojoj će predsednik Srbije Aleksandar Vučić postavljati pitanja ministrima. Toj sednici je narednog dana posvećeno 8 minuta tokom kojih je predsednik Srbije Aleksandar Vučić bio ljut na neke ministre i direktore javnih preduzeća, naveo da mu se i predsednik Vlade, Đuro Macut, žalio kako ima ministara i direktora koji nedovoljno rade, a zaključak je bio da će neki članovi Vlade biti smenjeni. RTS nije dalje pratio ovu najavu.

U drugom izveštajnom periodu, veliki deo prostora u Dnevniku 2 dat je petodnevnoj poseti srpske delegacije na čelu sa predsednikom Srbije Aleksandrom Vučićem Kini. Prvog dana boravka, 24. maja, tome je posvećeno 6 minuta dok je ostalih 17 priloga tog Dnevnika 2 svedeno na manje od po dva minuta. Narednog dana, za aktivnosti u Kini izdvojeno je 9 minuta, tri priloga vezana za Kinu emitovana su 26. maja u trajanju od ukupno 8 minuta, zatim je 27. maja emitovan i intervju sa predsednikom Srbije Aleksandrom Vučićem iz Kine, kao i još dva priloga vezana za tu zemlju (ukupno 23 minuta), dok je završnica posete emitovana narednog dana u trajanju od 6 minuta. Svi izveštaji uglavnom su se zasnivali na izjavama predsednika Srbije Aleksandra Vučića, tumačenjima i ličnom doživljaju našeg predsednika ponuda iz raznih susreta sa domaćinima. Dnevnik 2 ovde se, moglo bi se slobodno zaključiti, pretvorio o Dnevnik o Kini.

U oba izveštajna perioda samo je u jednom Dnevniku 2 izostavljeno da se pomene predsednik države ili prenese neki od njegovih stavova, bilo da se prepričava

njegovo gostovanje na drugoj televiziji, autorski tekst u nekom od stranih medija ili da je izjava data nekim povodom, pri obilasku ili otvaranju nekog objekta.

Zaključci

Od ukupno 307 emitovanih priloga iz dva izveštajna perioda, 132 su bila izrazito provladina, odnosno u korist vlasti. Tu spadaju svi prilozi iz rubrike “politika”, a delimično i ekonomske i društvene teme, obrađene na nivou promo materijala. Samo u dva slučaja ton je bio kritičan, ali prema Evropskoj uniji. Reč je o dva priloga iz rubrike “ekonomija”, o problemima domaćih i regionalnih prevoznika zbog uvedenog ograničenja boravka u EU (29.01. i 30.01.).

Od preostalih 175 koje smo svrstali u kategoriju “neutralno” (prema vlastima) nalaze se svi prilozi iz rubrike “svet”, kao i najveći broj iz rubrike “društvo”, koji su smešteni u, najčešće, kratke vesti od 1 do 2 minuta. Međutim, izbor tema koje su emitovane u većini priloga, iako saopštene u neutralnom tonu, idu u prilog vlastima, jer prikazuju napore da se nastali problem reši (na primer, zaustavljeno vodosnabdevanje četiri grada iz izvorišta Rzav) ili završetak nekog projekta koji građanima donosi blagodeti (obavezno uz izjave zvaničnika i zahvalnih građana).

I rubrika “kultura” je uglavnom po tonu neutralna, ali se u njoj ne nalaze događaji koji ne idu u prilog vlastima (protesti stvaralaca zbog društvene klime, materijalnog položaja, loše organizacije...). Takođe, vesti iz regiona su u funkciji dnevne politike, pa su sumorne i tužne iz dela okruženja sa kojim vlast zateže “odnose”, a govore o prosperitetu kada je kurs drugačiji.

Prema kvalitetu priloga, svega 39 se može smatrati sveobuhvatnim, i tu se nalaze svi prilozima iz rubrike “svet” kao i nekoliko iz ekonomije, najčešće na temu prodaje NIS-a ili o stanju na svetskom tržištu energenata. Gotovo isto toliko - 37 je nepotpunih priloga u kojima je prikazana samo jedna strana ili samo dnevni događaj bez objašnjenja pozadine i motiva. Preostali prilozima u toj kategoriji ispitivanja, njih 231 dati su izveštajno, sa događaja ili kao saopštenje državnog organa, institucije, ministarstva, i sl. U tom setu najzastupljenija je rubrika “društvo”, a od tema pravosuđe (novi zakoni, izbor sudija i tužilaca, sudski procesi) ili, posebno u drugom periodu, rad policije gde je slučaj ubistva na Senjaku tretiran gotovo isključivo kroz saopštenja policije ili tužilaštva uz naglašavanje njihovog apela medijima da ne objavljuju neproverene činjenice, što se može shvatiti kao obeshrabrivanje novinarskog istraživanja slučaja.

Prema spoljnopolitičkoj orijentaciji, ubedljivo je većina priloga neutralna (251), a reč je o prilozima vezanim za unutrašnja zbivanja, iz rubrika “ekonomija”, “društvo”, “kultura”, i “svet”, u delu koji se odnosi na izveštaje iz ratnih područja gde se uravnoteženo daje prikaz dnevnih zbivanja, ali bez komentara ili dubljeg ulaženja u razloge, mogućnosti i globalne posledice.

Emitovano je 18 priloga koji bi se mogli oceniti kao “prozapadni”, ali se uglavnom odnose na politiku koju vodi američki predsednik, dok je svega nekoliko blago proevropskih, uglavnom kada je reč o posetama EU zvaničnika ili domaćih funkcionera nekoj od zapadnih zemalja.

Antizapadno intoniranih priloga bilo je 13, poput izveštaja o poseti evroparlamentaraca, ili zbivanja u regionu. Od ukupno 25 priloga čiji je ton bio

“proistočni”, 19 je bilo prokineski orjentisanih, najvećim delom u vreme posete srpske delegacije toj zemlji. Proruskih priloga bilo je 6, iz sfere politike ili ekonomije.

*****

PREGLED KLJUČNIH ZAKLJUČAKA

- ❖ Kvalitativni monitoring Dnevnika 2 RTS-a u periodima od 23. januara do 1. februara i od 23. maja do 1. juna 2026. godine pokazuje da centralna informativna emisija javnog servisa građanima pruža selektivan prikaz političke i društvene stvarnosti u Srbiji. Iako RTS formalno zadržava informativni format i izbegava otvoreno navijačko izveštavanje, ukupna uređivačka politika i izbor tema ne odražavaju u dovoljnoj meri pluralizam stavova i raznovrsnost društvenih procesa prisutnih u zemlji.
- ❖ Ključni nalaz je da Dnevnik 2 RTS-a prvenstveno i dominantno sledi provladin ton, a u unutrašnjoj politici je dominantno većinski provladin ton bez kritičkog pristupa i davanja prostora drugoj strani. Nema prisustva i glasa političkih partija parlamentarne opozicije, kao da one i ne postoje iako su deo sistema i Parlamenta. Dakle, partijski pluralizam nije prisutan na javnom servisu Srbije. Kada je reč o spoljnopolitičkoj rubrici, takođe se prati

provladin stav i izveštavanje o međunarodnoj politici zavisi od predsednika Srbije i međunarodnih aktivnosti predstavnika vlasti.

- ❖ Drugi nalaz pokazuje da je izražena dominacija sadržaja koji afirmativno predstavljaju aktivnosti državnih funkcionera i institucija. Od ukupno 307 analiziranih priloga, 132 su klasifikovana kao provladina, dok u posmatranim periodima nije zabeležen nijedan prilog koji bi se kritički bavio radom republičkih ili lokalnih vlasti, osim kada je kritika bila sadržana u izjavama samih državnih funkcionera.
- ❖ Treći važan nalaz jeste odsustvo političkog pluralizma generalno. U posmatranim periodima RTS nije uopšte izveštavao o aktivnostima opozicionih stranaka, pa ni vladajuće stranke niti bilo koje druge, dok su studentski i građanski protesti, uprkos značajnom društvenom i političkom odjeku, bili minimalno zastupljeni. Na taj način gledaocima nije omogućeno da steknu potpun uvid u različite političke i društvene stavove prisutne u javnom prostoru.
- ❖ Posebno je uočljivo marginalizovanje studentskog pokreta. Tokom dva analizirana perioda informacije o studentskim aktivnostima pojavile su se samo u dva navrata, dok je veliki skup studenata i građana na Slaviji 23. maja predstavljen bez detaljnog objašnjenja njegovih uzroka, zahteva i političkog značaja. Istovremeno, dodatni prostor dat je sadržajima koji su relativizovali značaj samog događaja ili ga stavljali u konkurentski okvir sa skupovima podrške vlastima.

- ❖ Četvrti zaključak odnosi se na način obrade tema. Dnevnik 2 dominantno funkcioniše kao emisija zasnovana na prenošenju dnevnih događaja i izjava zvaničnika, dok je analitički pristup retko prisutan. Većina priloga svodi se na kratke izveštaje bez šireg društvenog, političkog ili ekonomskog konteksta, što građanima otežava razumevanje uzroka, posledica i značaja događaja o kojima se izveštava. Samo 39 priloga može se smatrati sveobuhvatnim, dok je najveći broj sadržaja ostao na nivou kratkog izveštavanja ili prenošenja saopštenja institucija.
- ❖ Monitoring je pokazao i izraženu selektivnost u određivanju tema od javnog interesa, što izdvajamo kao peti bitan nalaz. Brojne društveno relevantne teme, uključujući proteste, političke sukobe, funkcionisanje institucija i druga pitanja koja izazivaju javne polemike, bile su marginalizovane ili predstavljene bez potrebnog konteksta. Nasuprot tome, značajan prostor posvećen je aktivnostima državnih organa, ceremonijalnim događajima i sadržajima koji afirmativno predstavljaju rezultate rada vlasti.
- ❖ Analiza uvodnih najava (*lead vest*) Dnevnika 2 dodatno potvrđuje ove nalaze. U oba posmatrana perioda vodeće vesti dana najčešće su bile vezane za aktivnosti predsednika Republike, Vlade Srbije ili druge teme koje direktno promovišu državnu politiku. Posebno je uočljivo da je tokom petodnevnice posete predsednika Srbije Kini upravo ta tema dominirala uvodnim najavama i centralnim delovima emisije tokom više uzastopnih dana. Istovremeno, događaji od velikog društvenog značaja, poput studentskih protesta, nisu tretirani kao centralne teme dana niti su dobili prostor proporcionalan njihovom značaju u javnosti. Ovakav izbor vodećih vesti ukazuje na jasne

uređivačke prioritete koji favorizuju aktivnosti državnog vrha kao najvažnije događaje u zemlji i svetu.

- ❖ Kada je reč o međunarodnim temama, izveštavanje je bilo uravnoteženije nego kod domaćih političkih pitanja, ali su i tu registrovani obrasci selektivnog predstavljanja pojedinih međunarodnih aktera. Posebno se izdvajaju intenzivno praćenje odnosa Srbije i Kine, kao i povremeno negativno intonirano predstavljanje Evropske unije i pojedinih zapadnih institucija. Od ukupnog broja spoljnopolitički profilisanih priloga, znatno je više bilo prokineskih i antizapadnih sadržaja nego priloga koji afirmativno predstavljaju evropske integracije ili institucije Evropske unije.
- ❖ Svi nalazi monitoringa ukazuju da RTS u posmatranim periodima nije u potpunosti ostvarivao standarde pluralizma, uravnoteženosti i sveobuhvatnog informisanja koji predstavljaju osnovne elemente uloge javnog servisa u demokratskom društvu. Dominacija zvaničnih izvora, odsustvo kritičkog pristupa, ograničena zastupljenost alternativnih društvenih i političkih aktera i selektivan izbor tema ukazuju na potrebu za većim otvaranjem prostora za različite perspektive i sadržaje od javnog interesa.
- ❖ Demostatov kvalitativni monitoring je istovremeno potvrdio značaj kontinuiranog građanskog nadzora nad radom javnog servisa. Sistematsko praćenje sadržaja omogućava objektivniju procenu poštovanja profesionalnih standarda, doprinosi transparentnosti rada RTS-a i pruža osnov za javnu raspravu o ulozi javnog servisa u procesu demokratskog razvoja Srbije i približavanja evropskim standardima u oblasti medijskih sloboda.

Ovaj materijal objavljen je uz finansijsku pomoć Evropske unije. Za njegovu sadržinu odgovoran je isključivo Istraživačko izdavački centar Demostat i on ne odražava nužno stavove Evropske unije.

Ovaj materijal/sadržaj nastao je u okviru projekta „Javni servis pod lupom - građanski monitoring informativnog programa RTS-a kao alat za očuvanje demokratskih standarda i medijskih sloboda“.

Projekat „Javni servis pod lupom - građanski monitoring informativnog programa RTS-a kao alat za očuvanje demokratskih standarda i medijskih sloboda“ se realizuje u okviru projekta „EU Resurs centar za civilno društvo u Srbiji“ koji Beogradska otvorena škola sprovodi u partnerstvu s organizacijama civilnog društva: Novosadska novinarska škola, ENECA, Užički centar za prava deteta, Nova planska praksa, Sigurne staze, Mladi poljoprivrednici Srbije i međunarodnim partnerom, fondacijom Fridrih Ebert (Friedrich Ebert Stiftung). Projekat je podržan od strane Evropske unije i biće realizovan u periodu od 2023. do 2026. godine.